

KÖZZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Báter-nyomda, Kaszinó-Bazár épület.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással, díjzabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANÍTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

A polgári iskola fejlődése.

Közlő: Bali Sándor.

I.

Megirtuk már, hogy az országos polgári iskolai egyesület és annak Duna-Drávaközi köre folyó hó 2, 3 és 4-én tartotta évi rendes gyűlését Kaposvárott. Aki ezeket a gyűléseket figyelemmel kísérte és a sajtótudósításokat átnézte, arról győződhetett meg, hogy a polgári iskola jelentékeny reform előtt áll, melyet az iskola lelkes tanársága szorgalmaz és azon munkálkodik, hogy minden irányban érezhető érdeklődést keltsen a magyar társadalom művelt középosztályának nemzeti nevelőintézete: a polgári iskola iránt.

Nemzeti irányu újabb politikánk és társadalmi nagy mozgalmaink mind a magyarságnak hangos érverése, amely minden ízében a magyar érzést juttatja érvényre, erős, öntudatos és lelkes szinmagyar társadalmi középosztályt óhajt, mert ebben látja a magyarság erejét, boldogsága igaz jövőjét.

Ennek az irányzatnak van szolgálatában a magyar polgári iskola és evvel akar is fejlődni. Törekvéseinek gyönyörű sorát tárgyalták a kaposvári gyűléseken. Az iskolai nevelés fejlődés ügye minden családnak közérdekű kérdése, lapunkban tehát szívesen adunk helyet arra, hogy a polgári iskolák fejlődésügyét az érdeklődők figyelemmel kísérhessék. Sorozatosan közöljük le a Kaposváron elhangzott beszédeket; egyes tanulmányokból kivonatokat mutatunk be, amelyek maguk beszélnek el a polgári iskolák jelen hibáit, sérelmeit, de törekvéseit és fejlődési irányzatát is. A polgári iskolai kör gyűlést Kaposvárott Krammer János szekszárdi igazgató a következő elnöki beszéddel nyitotta meg:

Igen tisztelt kör gyűlés!

Mélyen tisztelt Vendégeink!

Öszinte örömmel, szívem egész melegével üdvözölöm Önöket, a kik egy hasznos munkában eltöltött év méltó befejezésül, megjelentek, hogy tanácskozásainkból, az érintkezés egymásra hatásából új ösztönt és erőt merítsenek a tovább munkálkodásra.

Hálás szívvel és mély tisztelettel üdvözölöm vendégeinket, a kik szíves megjelenésükkel tanúsítják iskolánk, a népnevelés, az oktatásügy és annak munkásai iránt való érdeklődésüket. Nagy örömmel fogadjuk Önöket tanácskozásainkon, azon szilárd meggyőződésben, hogy az oktatás és nevelés nagy és fontos kérdéseinek problémáit csak Önökkel karöltve, csak a szülők és a társadalom hozzájárulásával oldhatjuk meg kellőképpen.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Körünk megalakításával az O. P. I. E. új szervezést létesítettük.

Szerveztük pedig azon célból, hogy a polgári iskolák általános érdekeinek ápolása mellett, saját helyi ügyeinket is kellő gondozásban részesítsük, hogy a kör területén levő polgári iskolák tantestületeinek módot és alkalmat nyujtsunk a sürőbb érintkezéshez, a kölcsönös megismerkedéshez és az ebből folyó megbecsüléshez. Körünk csak fél év előtt

alakult meg s önk természetesen fogják találni, hogy e csonka évben, e rövid fennállása alatt nagyobb és intenzívebb működést nem fejthetett ki s hogy kebelében kiemelkedő, felemlítésre méltó mozzanat nem fordult elő. Azonban él bennem a meggyőződés, hogy körünk minden tagja vállvetett munkássággal oda fog hatni, hogy az hivatását betöltse és kitűzött célját megvalósítsa.

Igen tisztelt hölgyeim és uraim! Mindnyájunknak intenzív, lankadatlan munkásságot kell kifejtenünk, ha az általános fejlődés és haladás közepette el nem akarunk maradni s ha azon iskolafajnak, melynek szolgálatában állunk — értékét, színvonalát emelni kívánjuk.

A közel jövőben nagy és fontos kérdések kerülnek megoldásra s nekünk, az egész polg. isk. statusnak, minden befolyásunk latba vetésével örködnünk kell, hogy azok intézményünk és közönségünk valódi érdekeinek megfelelően oldassanak meg.

A polg. iskola reformja jelent a minősítési törvény megfelelő módosításával; a polgári leányiskolák fejlesztése és betetőzése, kereskedelmi, kézimunka és háztartási tanfolyamokkal elodázhatatlan feladatát kell, hogy képezze tanügyi kormányunknak.

Itt vannak továbbá a felügyelet, az évvégi vizsgálatok, az osztályozások, és az intenzívebb testi nevelés fontos kérdései.

Idevonhatók továbbá azon problémák, melyek ugyan szorosan véve nem tartoznak az iskola körébe, de a melyek napirendre kerülve előbb vagy utóbb éreztetik hatásukat az iskolával s ezáltal készítenek állásfoglalásra. Értem a „Társadalomtudományi Társulat,” a feministák törekvéseit és a szociális evolúziót, melynek kitöréseit napon kint észlelhetjük.

A polgári iskola, sajnos, még mindig nem tölti be az őt megillető helyét közoktatásunk szervezetében. Pedig nemcsak közművelődési e élőknek szolgál a polgári iskola, hanem főképpen nemzetgazdasági és magyar nemzeti érdekek követelik ezen intézménynek legszélesebb alapon való tovább fejlesztését. Mert mi is a polg. iskola célja, mi képezi hivatását? Egy művelt erőtlen és öntudatos középosztályának nevelése. Megadni az östermelőnek, iparosnak, kereskedőnek, kis hivatalnoknak azt a műveltséget, azon ismereteket, melyekkel saját hivatása körében mindenkor képes legyen a kellő eszközök alkalmazásával boldogulását előmozdítani. E mellett kell, hogy működését magyar nemzeti szellem lengje át, hogy eltörölhetetlenül beleoltsa növendékeibe a haza és alkotmány iránti forró szeretetet s hogy növendékei, habár idegen ajkúak voltak is, nemcsak nyelvben legyenek magyarok, hanem magyar szellemben gondolkozzanak és majdan cselekedjenek. A magyar állam legerősebb talpköve, legbiztosabb oszlopa a művelt, vagyonos magyar polgárság, ettől függ hazánk anyagi, szellemi emelkedése és fölvirágzása. Ezen érdekeknek szolgál a polgári iskola is, innen van nemzeti és közgazdasági fontossága.

A polgári iskolának helyes irányban való fejlődését igen sok körülmény gátolja.

Első sorban közönségünknek a gyakorlati életpályáktól való idegenkedésre. Ezen iskolafaj akkor fog hivatása magaslatára emelkedni, ha közönségünk nagyobb figyelmet fordít a gyakorlati foglalkozásokra és nem tereli gyermekeit az amugy is tultengésben szenvedő tudományos pályákra.

Kívánatos, hogy már egyszer megérlelődjék azon tudat a társadalom fölfogásában, hogy *vagyont, tisztességet, közbecsülést* nemcsak a diplomás, hanem a gyakorlati pályán is lehet szerezni. Különösen most van szüksége népünknek ezen tudatra, a midőn a gazdasági önállóság vágya általánossá lett s hazánk gazdasági függetlenítésére az első pozitív intézkedések megtételére.

Nagy akadály a továbbá iskolánk fejlődésének, azon mostoha bánásmód, a melyben a minősítési törvénnyel és későbbi kormányrendeletekkel intézményünket részesítették, úgy, hogy felsőbb osztályu növendékeink előtt az érvényesülés minden útja elzárattott.

Ussunk tehát oda minden erőnkkel, hogy egyrészt tájékoztassuk a közönséget a gyakorlati életpályák jelentősége felől, más részt pedig, hogy a polg. iskolai reformmal kapcsolatban a minősítési törvény módosítása útján megszerezzük mindazon jogszabványokat, a melyek ily fokú tanintőzetet méltán megilletnek. Minthogy pedig minden igazság önmagában hordja győzelmét a költő szavaival zárom beszédemet:

„Mondottam: ember küzdj és bizva bizzál.”

Üdvözölöm az igen tisztelt tagtársakat és vendégeket. A gyűlést megnyitom.

Szünidei kirándulások.

Nincs manapság senkisé, a ki az utazásnak nagy pedagógiai fontosságáról meg ne volna győződve. Az utazás nemcsak szórakozás, hanem főleg az ifjúságra nézve bőséges forrása az ismeretszerzésnek, a tapasztalatnak. Az elméleti tanulmányok mintegy testet öltenek, az új benyomások raja növeli a szellemi tartalmat, vidékek, népek, nyelvek és szokások közvetlen megismerése a mily érdekes, színtoly tanulságos is. Van is gondja a modern pedagógiának arra, hogy a tanuló ifjúságot néha-néha kivezesse az iskola falai közül a szabadba, esetleg távolabbi vidékekre, hogy kitágítsa az ifjúság szellemi látókörét, hogy egyéni szemlélet útján öregbítse ismereteit. Maga a világjárás eszméje nem új, csak gyakorlati alkalmazását sürgeti jobban az előrehaladott nevelésnek.

Van azonban a tanulmányi kirándulásoknak egy fajtája, mely látszólag ugyan nagyon hathatósan szolgálja az utazásnak főntebb érintett célját, melynek javára igen sok erőt hoztak és hoznak fel, de a melyet mélyebb megfontolás után mégsem tarthatunk az ismeretszerzés alkalmas eszközének, melytől tehát óvni kívánjuk mind az ifjakat, mind elsősorban a szülőket.

Igaz, hogy e lap nem pedagógiai szaklap, mely ex offi foglalkozik az elméleti és gyakorlati neveléstannak egyes kérdéseivel.

De igaz viszont az is, hogy a pedagógia nem zárt tudományág, hanem lényegileg gyakorlati, praktikus tudományág lévén, annak minden kérdése a nagyközönséget, főképp a szülőket is érdekli, tehát joggal tárgyalható oly helyen, mely minden szaklapnál hozzáférhetőbb az érdekelt szülők és mindazok számára, kik neveléssel foglalkoznak. Társadalmi kérdésekkel foglalkozó lap szükségképp közvetítő kell, hogy legyen az olvasóközönség és olyan eszmék között, melyek mint a fölvetett kérdés, nemcsak a szakköröket, hanem az egész társadalmat érintik. Ezért nyitjuk meg hasábjainkat az alábbi fejtegetéseknek.

A kérdés különben, mellyel foglalkozni kívánunk, a szünidei gyalogkirándulások kérdése.

Pro és contra sokat mondtak és irtak már e kérdéssel; de a contra-érvek mindenestire nyomósabbak a pro-érveknél. Allítsuk őket szembe az ifjak s a szülők okulására.

A gyalogkirándulások védői első érvül azt hozzák föl, hogy csakis a magánjellegű utazás felel meg tulajdonképpen az utazás céljának. Hogy az utazás eredményes legyen, egyéni alapra kell azt fektetni; a gyermek maga lásson, maga tapasztaljon, maga gyűjtse benyomásait, maga rendezze kiránduló útját s önrendelkezése terjedjen ki nemcsak a végcélra s az utirányra, hanem még az utközben való pihenésre, szállásra stb. is. Csak ilyen utazás mellett szerez az utazó deák igazi tapasztalatokat; a csoportutazás Baedeker izü, ott a deák nem a saját, hanem a vezető tanárnak szemével látja, a mit lát, ott nincs önállóság az ismeretszerzésben, az iskolai kirándulás csak iskola, falak nélkül. Csak olyan, mint minden társas kirándulás: az egyén rabja a társaságnak, az előzetesen megállapított programnak.

Hát ez első érv szépen hangzik ugyan, de keveset mond. A középiskolai ifjuság magánutazásában van ugyan individualitás, de nincsen rendszer; enélkül pedig igazán hasznos utazásról nem lehet szó. Tanulmányi kirándulás tanulmányokat tételez föl. A ki csak úgy vaktában vág neki a világnak, láthat ugyan sokat, de eleget soha, annyit soha, amennyit kellő előzetes készület és szakszerű vezetés mellett lehetne látnia. Képzelnünk el pl. két-három vállalkozó vidéki turista deákot a főváros kellős közepében. A nagyvárosi arányok egy kicsit zavarba ejtik őket, a szokatlanul élénk forgalom közepette idegenül nézegetnek ide oda. Eljutnak egy-két nevezetes látnivalóhoz, de mindent csak nagyjából fognak megtekinteni. Csak általános fogalmakat gyűjtenek: szép volt, remek volt; de az igazi, a részletekbe ható ismeretszerzés nem áll módjukban. Mindennél a szembeötlő sallang ragadja meg figyelmüket, a rejtett lényeg megismerésére hiányzik bennük a kellő előismeret. Az országháza portását élénkebb emlékezetben tartják, mint azt, hogy a monumentális épület világraszóló remeke a csúcsos stílus és a kupolarendszer egyesítésének. Szakszerű vezetés a lényegre hívja föl a figyelmet, nem a lényegtelen, hivalkodó czifraságokra. Vagy a nemzeti muzeum bármelyik osztályának megtekintése nem jár-e nagyobb haszonnal tárgyi magyarázat, szakszerű vezérelt mellett, mint anélkül? Vagy ha természeti szépségekről van szó, a tervnélküli bolyongás eltalál-e vajjon mindig a kellő helyre? Alig hinném.

Vegyük továbbá tekintetbe azt, hogy sok olyan látnivaló van, mely szinte hozzáférhetetlen a felügyelet nélküli vándorok előtt. Egy-egy intézetet mindenütt nagy előzékenységgel fogadnak; a nevezetességeket megmutogatják, a képtárakat, muzeumokat, tem-

plomokat, sőt a magángyűjteményeket is kinyitják. De számíthat-e ilyen előzékenységre két-három poros, néha bizony eléggé ütött-kopott külsejű vándor, kinek sokszor egy sor igazoló írása sincsen? A felnőttek társasutazásához pedig nem lehet hasonlítani az iskolai tanulmányutakat. Felnőtteknél persze teherre válhatik az előzetes program, mely esetleg egyik másik utasra nézve semmi újat sem tartalmaz, de végig kell csinálni a társaság kedvéért. Tanulóknál azonban erről a teherrel nem lehet szó, mert ha látta is, a mit a közös program előír, másodsor is szívesen megnézi, hisz lelke nem oly spleenes még, hogy valamire oly hamar rá tudna unni.

A gyalogutazásnak olesósága a második szempont, melyet a pro-érvelők az efajta kirándulások érdekében felhoznak. Alig kerül valamibe. Egy könnyű, viseltes nyári ruha, egy bot meg egy kis táská: ez az egész költség. És mégis mi mindent nem láthat az ember ily kevés pénzen! Elni utközben is kell, de hiszen vannak még jó emberek is a világon, a kik jó szóért szállást, eledelt adnak. Itt betérünk a plebániába. A »Laudetur« latin köszöntés jó ajánlat, a derék házigazdának muszáj kirukkolnia, már csak azért is, hogy rossz híret ne vigyük vendégszeretetének. Másutt egy kastély akad utunkba; ha nem esurran, esőppen ott is. Válogatóság nem lévén, a faluvégi parasztház eresze alatt egy kis aludtájéval is beérjük. A szállás kérdése még kevesebb gondot okoz. Egy asztal, egy boglya is megteszi.

A nagy olesóság szép dolog; de ne feledjük, hogy olesó husnak hig a leve, mert mint előbb láttuk, a privátkiránduló nem tapasztal annyit, mint a társas kirándulók. Továbbá ha egy intézet rendez együttes kirándulást, rendszerint minimális a költség. A vasut, a gőzhajó, kedvezményt ad; a belépődíjakat rendszerint elengedik; szállást egyik intézet ad a másiknak; koszt dolgában megalkuszik az ember egy vendég-lőssel; egyszóval a társas kirándulás alig kerül többbe a gyalogjárásnál. Hogy egy konkrét példát hozzak fel, a bajai gimnázisták öt tanár vezetése mellett negyedfélnapos utat tettek Szabadkán át Palicsfürdőre, Szegedre, Aradra és vissza; 89-en voltak a fiúk, 13 koronájába került egynek-egynek az egész utazás! Még bakakorukban sem fognak ily olesón utazni. A mellett igen jól el voltak látva.

De van az olesó utazásnak egy óriási erkölcsi kára, melyet lehetetlen szó nélkül hagynunk: kifejleszti az ifjuban a koldulásnak, a más terhére, költségére való könnyű megélhetésnek ösztönét. Ez pedig csunya dolog nagyon. Nem tudom, meggondolta-e az a szülő, a ki pénz nélkül ereszti világgá fiát, minő szégyen az a szülőre magára, hogy gyermeke valahol idegenben kosztért, szállásért kilinesel? Az alamizsna alamizsna marad és nem dícsőség a kunyorálóra nézve akkor sem, ha jó szívvvel adják; hátha még el is utasítják a diákot, hátha füle hallatára ócsárolják a szüleit, hogy mért nem fogták otthon? Bizony a szülőkre száll vissza a koldulás szégyene. Ne nevezzük katonadolognak; ezinizmus biz ez, annak is a rosszabbik fajtájából: erre a léha elvre szoktatjuk a gyermeket kicsiben, ha mások adományaira utaljuk őket; de akkor ne csudáljuk, ha később rendszerre válik az átmeneti állapot és más téren is megpróbálja ezt a praktikus elvet.

Dicsérik végül a magánkirándulásokkal járó önállóságot, bátorságot, vállalkozó szellemet. Nem tagadjuk, kell belőle egy porció, hogy az ember, még pedig a gyermekember nekivágjon a világnak, ne féljen a melegtől, nevesse az égiháborút és mulasson saját

éhsége-szomjusága fölött. Csakhogy ezekkel a jellemképző tényezőkkel ismét oly faktorok állnak szemben, melyek — az említett kolduló hajlamon kívül — épen a jellemfejlődésnek ártnak. Nagyon sok az erkölcsi veszedelem, ha a fiuk minden felügyelet nélkül járják a világot. Itt-ott egy korhely kompániával akadnak össze, mely kedvét leli abban, hogy leitassa a tapasztalatlan idegeneket. A szükség ráviszi őket a lopásra is; nem egy eset van, hogy reggelre kelve eltűnt a házi gazda órája, a háziasszony fülbevalója. A falusi szőlőpásztoroknak is volt már elég lovagias ügyük a diákifurakkal. Szóval, könnyelműség a szülők részéről, hogy egy évi szorgos felügyelet után egyszerre, minden átmenet nélkül, magukra hagyják a gyereket és kóborolni engedik ismeretlen, idegen vidéken. Az egészség veszedelméről nem is szólok. Nagyon is gyakori eset, hogy egy meghülés, egy megázás hosszú és keserves bajnak vált okozójává.

Mindezeket tekintetbe véve, csak helyeselhetjük a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak f. é. 97249. sz. rendeletét, melyben Komárom város panaszára éles szavakban elítéli és eltiltja az ilyen gyalogtúrokat, melyek „az erre könnyelműen vállalkozóknak meggondolatlansága folytán, közönséges” csavargássá fajulhatnak. S azt hisszük, a jobb érzésű szülők maguk sem fogják engedni, hogy gyermekeik a szünidőt oly utazásokra használják, melyek veszedelmesen közel járnak a csatangoláshoz. Az eszmék tisztázása, közérdekű kérdések fejtegetése sohasem árt; s mi azt hisszük, hogy a mondottakból mindenki azt a meggyőződést merítette, hogy a nyári robinzonádok legalább is gyanus értékű vállalkozások, melyektől jobb, ha a szülők is, a tanulók is távol tartják magukat.

Magyarász Ferencz.

VÁRMEGYE.

Vármegyei közgyűlés. Tolnavármegye törvényhatósága f. évi aug. hó 14-én d. e. 10 órakor közgyűlést tart. Az állandó választmány előtte való nap 13-án tartja ülését.

A vármegyei tisztviselői nyugdíjra felügyelő választmány e hó 30-án ülését tart.

Megyei telefonhálózat létesítése. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés Tolnavármegyei Kerületének Elnöksége kérvényt nyújtott be aziránt, hogy a megye összes községeiben a község-háza telefonnal láttassék el. Nemcsak a megyei közigazgatás gyors és pontos működésére lenne jó hatással, de nagy előnnyel járna a vármegyei telefonhálózat létesítése, a forgalom és különösen a kereskedelemre is. Az egy megye területén lakók között az érintkezés a dolog természeténél fogva sűrűbb, a közlések kicserélésének szüksége gyakoribb, mint mások közt. A kereskedőnek sokkal gyakrabban van közleni valója a megyebeli kereskedő társával és viszont, mint másokkal. A szekszárdi telefonelőfizetők közül számosan vannak, kik az előfizetést megszüntetni akarják, mert a telefont éppen arra a célra nem használhatják, a mire leginkább volna szükségük, hogy t. i. a megyén belül lakókkal érintkezzenek. A megyei telefon hálózat berendezése kétségtelen hatással bírna a telefon intézményének minél szélesebb körökben való elterjedésére, mert annak lehetősége, hogy a megye összes községei egymással és a megye székhelyével összekötöttesbe jöhetnek, serkentő hatással volna a felekré nézve a telefon bekapcsolatására. Már pedig a telefon elterjedése a gazdasági haladás és fejlődésnek

 <p>Sirolin</p> <p>Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladdékot, éjjeli izzadást.</p>	<p>Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhöges, skrofulozis, influenza</p> <p>ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.</p> <p>Mínt hogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.</p> <p>F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).</p>	 <p>„Roche”</p> <p>Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ara Bvegenik 4.— korona</p>
---	--	--

elsőrangú eszköze és úgy kétségtelenül közérdek, melynek belátása idézte elő, hogy a megyei telefonhálózat országunk számos megyéjében létesítve van.

HIREK.

— **Személyi hírek.** Herceg Esterházy Miklós e hó 22-én Dombóvárra érkezett, hol másfél napot töltött. Ittléte alatt Döry József vendége volt.

Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő Marienbádból hazaérkezett s hivatalát újból átvette.

Dr. **Tanárky** Árpád, a szekszárdi „Ferencz” közkórház igazgató főorvosa f. hó 23-tól augusztus hó 26-ig szabadságra ment, mely idő alatt az igazgatói teendőket dr. **Herczegh** Gyula osztályos főorvos végzi.

— **Elmaradt küldöttség.** A képviselőház pénzügyi bizottságának ülésén **Rátkay** László képviselő szövé tette, hogy a paks—adony-szabolcsi (fehér és tolnamegyei h. érdekű) vasut bérbeadásával a törzsrésztvényesek megkárosíthatnak. Az ülésen jelenlevő **Kossuth** Ferencz kereskedelmi miniszter **Rátkay** felszólalására kijelentette, hogy a törzsrésztvényeseket érhető sérelmeket orvosolni fogja. Minthogy vármegyénk, mint törzsrésztvényes 208.000 kor.-ig érdekelt. **Simontsits** Elemér főjegyző, h. alispán felkérte gróf **Apponyi** Géza főispánt, hogy a vármegye érdekei védelmére a kereskedelmi miniszterhez benyújtandó kérvényt küldöttségileg juttassák **Kossuth** Ferenczhez. Vármegyénk minden ügye iránt melegen érdeklődő főispánja készséggel vállalkozott a küldöttség vezetésére, amely azonban, mint illetékes helyről értesülünk, a kereskedelmi miniszter betegeskedése miatt ezidőszerint elmarad. A helyettes alispán ezen küldöttség ügyében Szekesfehervár sz. kir. város törvényhatóságával is érintkezésbe lépett. A küldöttség bár elmarad, de vármegyénk vezetői igyekezetének és főispánunk ügybuzgalmának hisszük sikerülni fog vármegyénk érdekeit a legjobban megvédelmezni.

— **Szaktlátogató a muzeumban.** **Csalány** Gábor a szentesi muzeum igazgató öre mult kedden tanulmányozás végett meglátogatta a muzeumot.

— **Athelyezés.** **Kardos** Ignác volt szekszárdi polg. iskolai tanárt, jelenleg németpalánkai polg. isk. igazgatót a vallás és közoktatásügyi miniszter hasonminőségben Hatvanra helyezte át.

— **Hivatalvizsgálat.** Gróf **Apponyi** Géza főispán tegnap Szekszárdon a központi járási főszolgabírói hivatalt vizsgálta meg s mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Kinevezés és áthelyezés.** A pénzügyminiszter **Bagoly** János tamási m. kir. adóhivatali ellenőrt a szigetvári kir. adóhivatalhoz helyezte át. Helyébe **Simon** Mihály komáromi kir. adótitkár ellenőrré nevezte ki.

— **Lemondás.** **Illgen** Antal ev. lelkész, gyónki lakos, kit Löcsére választottak meg lelkésznek, a vármegyei törvényhatósági bizottsági tagságáról lemondott.

— **Gyűjtés a Kossuth szoborra.** A vármegye alispánja a Dombóvárort felállítandó **Kossuth** szoborra az egész vármegyére kiterjedő gyűjtést engedélyezett.

— **Aljegyző választás.** Gerjen község képviselőtestülete **Marcza** József gyónki kiegészítő irnokot 1906 július 23-iki ülésén egyhangulag aljegyzővé választotta.

— **Főhivás.** A bonyhádi gimnázium IV. osztályát 1895—96-ik tanévben végzetekhez. Kedves Barátaink! A folyó évben ünnepli

a bonyhádi algimnázium, melyben szárnyemelésünket megkezdettük, fennállásának századik évfordulóját; szeretve tisztelt volt igazgatónk, **Gyalog** István, tanárságának 25 évét jubilálja az egyházkerület és a volt tanítványok gárdája s végre a mi időnkbeli algimnázium, mint főgimnázium nyílik meg. Tíz éve annak, hogy elhagytuk a tudományok ezen oszlopsarnokát s a midnyájakok részéről megnyilatkozott szíves érdeklődés és a szép eszme iránti lelkesedés lehetővé tette, hogy 10 év elmúltával ismét visszatérjünk oda egymást üdvözölve, tanáraink s az iskola iránt érzett hálás köszönetünket kifejezve, emlékeztetünkbe idézzük a kis diákkori kedves emlékü napokat. Az elmunkálatokat elvégezve, a következőkben állapítottuk meg találkozásunk programját: A folyó évi szeptember havának 3-ik napján (hétfőn) folyik le az általunk rendezett találkozás ünnepélye. Erkezés szeptember 2-án este, legkésőbb 3-án kora reggel. A fogadást, illetve elszállásolást **Eibach** Kornél (gyógyszerész Bonyhád) társunk intézi. Az érkezés pontos idejének ismerése szükséges. 1. Szeptember hó 2-án este, az „Arany Oroszlán”-ban együtt vacsorázunk. 2. Találkozás, illetve gyülekezés szeptember hó 3-án reggel pont 8 órakor az „Arany Oroszlán” szállóban. 3. Innen testületileg megyünk boldogult **Kirchner** Károly volt tanárunk sírjához s arra koszorút helyezünk. 4. A temetőből ugyancsak testületileg vonulunk a gimnáziumba, hol is egyik megfelelő teremben **Faik** Henrik, gimnáziumi tanár, volt tanárunk hálaadó imát mond. 5. Ezután a tanári karnál tisztelgünk, hol az üdvözlő beszédet — az intézet számára készült nagy csoportkép átadása mellett — **Koritsánszky** Ottó társunk tartja. 6. Közébed déli egy órakor az „Arany Oroszlán”-ban; a tanári kart **Eibach** Kornél társunk üdvözlö. Ez a mi programunk. Szeptember hó 3-án este a 100 éves fennállási és a 25 éves tanári jubileum alkalmából hangverseny lesz, melyen természetesen mi is részt veszünk. Másnap, 4-én lesz a gimnázium fennállásának 100 éves, **Gyalog** István igazgató 25 éves jubileuma és a főgimnázium megnyitása, melyeknek programját az azt intéző bizottság állapítja meg. Tudjuk, hogy a leghatalmasabb kötelek, mely a sziveket egybeköti, a láthatatlan aranylánc: a jó baráti őszinte együttérzés összehoz bennünket, hogy szeretetben, jókedvűen együtt töltve egy napot, — elfeledve néhány óra a reális élet gondjait — boldogan emlékezzünk vissza majd kedves, elfelejthetetlen gyermekkorunkra, együtt töltött szép diák időnkre. Szíves válaszokat, az intézkedések pontos végrehajtása érdekében mielőbbre kérjük, baráti kézzelnyúlással üdvözölnek régi jó társaitok: **Eibach** Kornél gyógyszerész Bonyhád, **Kollár** Elek postatiszt Budapest, IX., **Koritsánszky** Ottó gyógyszerész Kölesd, **Várkonyi** István közs. aljegyző Gindlicsalád u. p. Kölesd. Társaink névsora a következő: **Balázs** Béla †, **Balogh** János, II.-od jegyző, Gyöngy, **Bathory** József, főgimnáziumi tanár, Hódmezővásárhely, **Beöthy** Kálmán, okl. mérnök, Szekszárd, **Dächerl** Jakab, tanító, Bikács, **Eibach** Kornél, gyógyszerész, Bonyhád, **Eicher** György, mérnök, Tevel, **Érményi** János, városi tisztviselő, Budapest, **Fehérvári** Antal, (ismeretlen), **Felber** Béla, kántortanító, Miszla, **Fischer** Frigyes, Tolna, **Fördös** Lajos, gazdász, Uzd, **Füzy** Sándor, segédjegyző, Teleki (Somogy m.), **Gállos** Aladár gazd. s. tanár, Csikszereida, **Garzó** Gyula okl. gyógyszerész, Budapest, **Haász** János, kántortanító, Apar, **Hafner** Lajos, gyári tisztviselő, Budapest, **Hamulyák** Kálmán †, **Kanzler** Ottmár, gyári tisztviselő, Budapest, **Kirchnoff** Béla,

Bonyhád, **Kiss** Béla, fűrészgári tiszt, **Gjurgjenovacz** (Horváth ország), **Kollár** Elek, postatiszt, Budapest, **Köbánya**, **Koritsánszky** Ottó, okl. gyógyszerész, Kölesd, **Kreschka** János, Bonyhád, **Marosy** J. Zoltán, ügyvédjelölt, Kolozsvár, **Mittvég** Sándor, †, **Nagy** Pongráz, vasuti tiszt, **Fonyód**, **Nyulas** János, áll. kertész, Temesvár. **Óhidy** Rezső †, **Rihmer** János, jogszigorló, Kolozsvár, **Rull** Gyula, **Kaposszekcső**, **Safáry** László, okl. mérnök, **Kiskőrös**, **Sipos** János, okl. jegyző, **Helesfa**, (Baranya vm.), **(Steuerman)**, **Szarvas** Miksa, ügyvédjelölt, **Tamási**, **Szániel** Gyula, **Bátaszék**, **Szedresi** Andor, segédjegyző, **Felső-Ábrány**, (Bihar vm.), **Tóth** Zoltán, **Szekszárd**, **(Unterländer)**, **Róna** Ferencz, kántortanító, **Kassa**, **V. Varjas** Elemér, okl. jegyző, **Ercsi**, **Várkonyi** István, aljegyző, **Gindlicsalád**.

— **Halálozások.** **Hirsch** Ferencz 83 éves magánzó, **Hirsch** Ödön, **Hirsch** Henrik és özv. **Hönig** Mórné nagybérlok édes atyja Dombóvárort elhunyt. Temetése 24-én volt Szekesfehervárott.

Vangler Mátyás pénzügyminiszteri számellenőrt, aki hosszabb időt töltött városunkban mint pénzügyi számtiszt, súlyos csapás érte öt éves fiának, **Istvánnak** elhunytával.

Özv. **Bajomi** Ferenczné szül. **Stöckel** Fanni meghalt Bátaszéken e hó 26-án d. u. fél 3 órakor, életének 69-ik évében. Temetése e hó 28-án d. e. 11 órakor volt.

Benkő Erzsébet síogárdi rk. állandó menedékházvezetőnő meghalt.

— **Orvosi kinevezések.** Gróf **Apponyi** Géza főispán, a szekszárdi közkórházhoz ideiglenes minőségben **Orbán** Gyula és **Kertész** Béla szigorló orvosokat nevezte ki.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter Tolna vármegyében **Várkonyi** István segédjegyző gindlicsaládi anyakönyvvezető hatáskörét a házassági anyakönyv vezetésére és a házasságkötésnél való közreműködésre is kiterjesztette.

— **Eljegyzés.** **Becskovszky** Ede fazekasbócai kántortanító eljegyezte **Domsits** Erzsike urhölgyet Szekszárdról.

Süsmeghy Rezső, a helybeli villanytelep könyvelője eljegyezte **Bitz** Katalint.

— **Gazdasági tudósítók.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter Tolnavármegye völgyeségi járására nézve **Kölber** László pusztajuhéi lakost, — a simontornyai járásra **Fördös** Dezső uzborbajdi földbirtokost, — a völgyeségi járásra pedig **Fehér** Zoltán lengyeli lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Kinevezés.** A király **Szabó** Gyula helyébe **Gyenes** József dr. pécsi ügyészségi alügyészt a szekszárdi kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki.

— **Ajándékozás a muzeumnak.** Ifj. **Hamar** Lajosné szül. **Nágyocsy** Veronika urnó egy bedegi népviselet mintájára készített diszes női inget, ifj. **Hamar** Lajos egy drb régi pénzt ajándékozott.

— **Csendőri karhatalom visszarendelése.** A munkásmozgalomnak megállítására végett a vármegye területén levő őrsök megerősítésére vezényelt idegen kerületbeli csendőr legénység f. hó 30-án illetékes őrsikhez rendeltetett vissza. Szükség esetén a megerősítéseket a saját állományából kell a csendőrségnek teljesíteni.

— **Távírói szolgálát beszüntetése.** A vármegye területén levő csendőrőrsök állomásain a távirdánál az éjjeli szolgálatot beszüntették.

— **Aratógépek és mezőgazdasági vasut.** **Döry** Hugó Tüske pusztai nagybérlok a gazdaságnak valóságos mintagazdasággá fejlesztése érdekében, mezőgazdasági vasutat létesített és az idei nyári aratásra több aratógépet szerzett be.

Most jelent meg a Dr. Brozik Károly-féle Nagy Magyar Atlasz

mely úgy tartalmasságánál, mint kiállításánál fogva minden tekintetben felülmúlja a külföldi hasonló munkákat. Tartalmaz 158 színes főtérképet és 257 színes melléktérképet. Ára diszes félbőr-kötésben 48 korona. Két koronás havi részletre is kapható — Megtekinthető és megrendelhető

Báter Janos könyvkereskedésében Szekszárd, Kaszinó-Bazár.

— **Vásár.** A legközelebbi faddi országos vásárt július hó 30-án tartják meg.

— **Eltűnt elmebajos.** A dunaföldvári szegényházból a múlt héten Sreidenstrucker József 48 éves elmebajos eltűnt. A hatóság nyomozza.

— **Elfogott pénzhamisítók.** Baján a csendőrség egy pénzhamisító banda nyomára jött, amely hamis öt koronásokat gyártott. A banda működése megyékre is kiterjedt.

— **A szekszárdi hitközség és uradalom pere.** Évek óta perben állanak a szekszárdi róm. kath. hitközség és az uradalom, mint iskolafentartó, végre a közigazgatási bíróság végleg döntött az ügyben s az uradalmat az iskolaépület helyreállítási költségei fejében 769 kor. 61 fillér megfizetésre kötelezte.

— **Névmagyarosítás.** Kurcz József kiskézleki rk. kántortanító nevének Kurucz-ra való változtatásáért folyamodott.

— **Kirendelés.** A hg. Esterházy hitbizományok igazgatósága Kismartonból Kálmán Viktor erdésztisztet Dombóvárra, Löw Jenő erdésztisztet pedig Gyulajra kirendelte.

— **Köszönetnyilvánítás.** Török László, a szekszárdi ref. egyház jelenlegi gondnoka, a ref. templomban építendő új orgona alapra 100 kor. azaz száz koronát, s templomi közhasználatra 4 drb félbörkötésű, gyönyörű nagybütös énekes könyvet ajándékozott. E nemes cselekedet nem szorul dicséretre, azért is az előljáróság az elnökséggel együtt siet ez uton is kifejezni köszönetnyilvánítását.

— **Nyilatkozat.** Tekintetes Szerkesztő Úr! Becses lapja legközelebbi számában kegyeskedjék közzétenni azt, hogy valótlán a „dunaföldvári tudósító“ azon állítása, hogy én Dunaföldvárról megszöktem volna; — ellenkezőleg, állásomról lemondva, — Dunaföldvártól félóránnyira fekvő Baracs községbe nyertem alkalmazást, honnan naponként bemegyek Dunaföldvárra s a tisztelt „tudósító“ ur is láthatott már ott többször. Egyebekben vagyok a Tekintetes Szerkesztő urnak Baracs, 1906. évi július hó 15 ószinte tisztelője Gilicze József volt dunaföldvári községi irnok.

— **Tűz.** Tolnán f. hó 25-én, d. e. 11 órakor, a paksi ut mellett dolgozó egyik gőzcséplőgép közelében levő szalmakazal, eddig teljesen ismeretlen okból kigyulladt és elégett. Ezer szerencse, hogy a gép körül felhalmozott nagy mennyiségű gabona nem fogott tüzet, a mit a tolnai és fácsánkerti tűzoltóság gyors kivonulása és emberfeletti munkájának köszönhetni. — Szerdán délután Döbröközön cséplés közben a szérűn tűz ütött ki, mely vagy 6 tulajdonosnak egész gabonakészletét elemesztette. Az elégett gabona mind szegényebb embereké volt, akik nagyon érzékenyen károsodtak, mivel biztosítva gabonájuk nem volt. A tűz okát kutatják.

— **Gazdasági vasut bejárása.** Folyó hó 23-án történt a Tüske-pusztá—Ujdombóvár állomás közötti gazdasági vasut műtanrendőri bejárása, melyen Simontsils Elemér vm. főjegyző, Nagy István járási főszolgabíró, Alacs Zoltán államiparügyi főmérnök, Kallivoda Jenő államvasuti mérnök, Ujdombóvár község főjegyzője és a máv. üzletvezetőségének kiküldötté vett részt.

— **Garázda kocsis.** A 24-én tartott dombóvári pótvásáron Rostás György faczér kocsis a Radics-féle korcsmában annyit ivott, hogy a szesz hatása alatt garázdálkodni kezdett. Makkos községi rendőr be akarta kísélni, de a renitens ember többször neki támadt a rendőrnek, ki kénytelen volt párszor végighuzni rajta kardjával. Így értek a község háza közelébe, a hol egy vaskereskedés előtt Rostás nagy hirtelen felkapott egy éles ekevasat és azzal az öt kíséző rendőr arcába vágott, kit azonnal elöntött, a vér. Éppen akkor ért oda egy másik rendőr, a kinek a járókelők segítségével nagynehezen sikerült a dühöngő részeget lefogni és megkötözni.

— **Az emberiség nagy tömege pusztul el,** a legnagyobb ellensége, a tüdővész által. Szerencsére manapság már nem vagyunk tehetetlenek ezen borzasztó betegség ellen, mint annakelőtte. A modern gyógytudomány

a „Sirolin-Roche“-ban egy oly hatásos szer birtokában van, mely a tüdővész tovaaterjedését feltartóztatja, a köhögést és köpetet csökkenti, az étvágyat és a testsúlyt emeli és ezen betegség összes jelenségeit megszünteti. Amellett ezen szer kellemesen szedhető s huzamosabb használatnál is teljesen ártalmatlan. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Szives figyelembe!** Községek, körjegyzői, főszolgabírói, lelkészi, anyakönyvi stb. hivatalok részére szükséges előadói, érkezesi, megszüretési, bevételezési, kifizetési, letéti, feljegyzési, felülbélyegzési s mindennemű **gummi- és rézbélyegzők**, ugyancsak öndevező keletbélyegzők, **számozógépek**, s ezekhez szükséges festékek; valamint legújabb rendszerű **iratfűző**; továbbá mindennemű hivatalos nyomtatványok a legolcsóbb áron beszerezhető **Báter János** könyv-, papír-, író- és rajzszerekeskedésében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

— **Duhaj legények.** Horgos István és ifj. Kersák József tamási-i legények, a kik verekedésért már többször voltak büntetve Gögös József és Fábán József községi rendőrt megátámadták és Gögös rendőrt késsel megszurkálták. A csendőr járőr közeledtére hagytak fel csak a rendőrök bántalmazásával, amely aztán a duhaj legényeket bekísérte.

— **Halálos elgázolás.** Szakoson Gögös Mihály 2 éves kis leánykáját egy más községbeli lakos elgázoltatta. A kisleány nyomban meghalt. A gondatlan kocsis a szerencsétlenséget látva sebes hajtással elmenekült.

— **Életmentés.** Farkas István ozorai lakos négy éves fia játék közben a községen kívül levő kutba esett. Szerencsére két asszony észrevette a bajt, oda siettek s a vödört leeresztve kimentették a kis fiút.

— **Szekszárdi csendélet.** Cs. Ranga István özv. Koszoru Pálnétól 4 drb kácsát és 2 drb esirkét lopott. Mészáros József pedig Uj Jánostól bátorkodott egy hidat elemelni. Schanzenbacher Sándortól pedig ismeretlen valaki lakásából két izben 10—10 koronát kanyart ki.

— **Öngyilkosságok.** Hofbauer András kisvejei lakos e hó 18-án felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen. — **Gulyás János** ozorai illetőségű budapesti lakos, jó módu gazda Budapesten föbe lötte magát.

— **Grammophon.** Az új világ egyik csodája a grammophon. Hogy mi mindent talál meg fel az ember! Már repül a levegőben, hangját egy kis drót elviszi hihetetlen messziségre, lefotografálja egy darab papírosra a tárgyak képét és képes már lefotografálni a hangot is. Egy csöpp elmésen szerkesztett óramű, egy kis tű, réz tölcser és egy összekarcolt kauszuk lepény segítségével bárki rendezhet otthon operai előadást, megszólaltathatja a legelső színészeket, énekeseket. A legdivatosabb, a legzajosabb sikert aratott kuplkon kényelmesen kacaghat s annyiszor, ahányszor akarja. Végig élvezheti a híres ének és zenekarok játékát, Kubeliket, Vécsy Ferit, a magyar zsenit, a párisi katonazene bandát egykép hallhatja, csak épen egy kis óraszerkezetet kell felhuzni. Hej bezzeg, ha a régi jó időkben fel lett volna már találva, mikor még a czammogó vicználások sem jártak s jó marasztaló sár volt a vendégfogó. Milyen kelete lett volna még nemzeti uraimék udvarházaiban. No, de most se fölösleges, mert hát mindenki nem száladhat Kubelik, stb. után. Itt a Grammophon elhozza a szót, az éneket, a muzsikát! Grammophonok kaphatók **gyári áron Arva J. könyvkereskedésében Szekszárdon.** Ugyanott fényképezési czikkék és gépek is kaphatók! Miután a fényképezés a legszebb sportok közé tartozik, ajánljuk ezt is a n. érd. közönség szives figyelmébe.

— **Vízbe fult kis leány.** Dunaszentgyörgyön Vajda Juli hasonnevű 3 éves kis leánya a vizes csöbörbe esett és megfulladt. A gondatlan anyát a bíróságnál feljelentették.

— **Erőszakos asszony.** Flesch Miklós paksi cipész, kis fiát elküldte apósához Angyal Ferenczhez, hogy kérjen tőle 20 koronát. Mikor a fiu a pénzzel hazafelé ment, Vác Jánosné szül. Feil Erzse, azt kezéből erőszakkal elvette és csak Barabás János kereskedő segéd fenyegetése után adta vissza a kisfiúnak. Az asszonyt az ügyésznél feljelentették.

— **Halálos szurkálás.** Hidja pusztán Erdős József és Farkas József szedresi lakos, napszámosok, f. hó 25-én összevesztek. Farkas József annyira összeszurkálta Erdős Józsefet, hogy haldokolva szállították a helybeli kórházba.

— **Tolvaj csavargó.** Nagyszokolyban Barcza Mihálytól Bencze Rezső csavargó ellopott 174 koronát és Kaposvárra szökött. A rendőrség a tolvajt letartóztatta és a pénzt is megtalálta nála.

Borszék.

Ha Székelyföldön jársz — fenyvesek aljában —
Hol tündértől népes ragyogó világ van,
Megejt híres vízü Borszéknek forrása,
Mely már Atillát is vendégül traktálta.
Itt pedig Totnában, bikavér honában,
Borivóktól népes, venyigés világ van,
Melynek lángborából — ha megtelik gyügglyel
A magyar néplélek őseréje tör fel . . .

Csak borszéki vizet igyunk hát ily borral:
Magyar virtust nevel, életkedvet forral . . .

VIDÉK.

Gyönk.

Illgen Antal.

A löcsei evang. egyház Illgen Antal gyönki lelkészt egyhangulag első papjává választotta. Illgen Antal f. hó 22-én fejezte be gyönki lelkészi működését. Ezen napon Biró Béla kir. ítélőtáblai bíró és br. Jeszenszky György főszolgabíró kezdeményezésére, dr. Mányoky Gyula bankettet rendezett a távozó tiszteletére. A gyönki nagyvendéglő nagytermében folyt le a bucsulakoma, a melyen Gyönk és vidéke társadalma minden osztályából számosan, mintegy 80-an vettek részt. Az ünnepeltet hat tagu küldöttség hívta meg a bucsuestélyre, a ki a Rákóczi-induló hangjai közt, dr. Mányoky karján lépett az izlésesen földiszított terembe, a hol Biró Béla és br. Jeszenszky György fogadták. A terítés és étrend pazar volt. Az étkezés alatt Márkus Vilmos vezetése alatt a híres dunaföldvári banda nagy tetszés között játszott. A járási hatóságok részéről br. Jeszenszky György, a papság részéről Torda Lajos, a tanítószék részéről Grosch Ödön, a helyhatóság részéről Várkonyi Imre jegyző, a kereskedők és iparosok részéről Schmidt Ferencz kereskedő, a nép nevében Guttman Henrik közgyám, a 48 as pártiak nevében dr. Mányoky Gyula, s ezekenkívül Dombó Béla és Kósa Ferencz gyönki reform. lelkészek köszöntötték föl; Biró táblai bíró pedig az ünnepelt nejét és családját élte. A felköszöntökre Illgen Antal szellemes beszéddel válaszolt és meghatottan bucsuzott el Gyönk és vidéke társadalmától.

A bankettől való elmaradását Apponyi Géza főispán levélben mentette ki, sajnálva, hogy elfoglaltsága miatt meg nem jelenhetett. A bucsuzót számosan sürgöny és levél útján üdvözölték. Így Gyurátz Ferencz evang. püspök (Pápa), Ihász Lajos kerületi felügyelő (Hathalom), Horváth Sándor főesperes, Szeniczey Géza egyházmegyei felügyelő (Paks), Tomka Gusztáv alesperes (Gyöngyös), ifj. Bocsor Lajos (Tengőd), Fábán Mihály (Felsőreg), Graf József (Bonyhád), Genersich Tivadar (Kismányok), Junkuncz Sándor (Nagyszokoly), Kozma László (Némedi), Lágler Sándor (Kölesd), Moór Jakab (Nagyszékely), Perl János (Hidegkut), Reichert Gyula (Kistormás), Reich Sándor (Bikács), Székely Géza (Gerjen), Szabó János (Izmény), Wagner Samu (Varsád) protestáns lelkészek, Pesthy Elek ny. főszolgabíró (Paks), Faik Henrik tanár (Bonyhád), Glöckner Béla (Kéty), Oravszy László (Némedi), Schultheisz Henrik (Hidegkut) jegyzők, ifj. Kring Gyula ág. ev. tanító (Kéty) stb. stb.

Illgen Antalt a bankett előtt két nappal a gyönki kaszinó is elbucsuztatta, társasvacsorát rendezett az ő és a Bonyhádra távozott Schall Kálmán tiszteletére, a melyen a kaszinó tagjai nagy számban jelentek meg. Felköszöntöt mondottak dr. Keck László, Kósa Ferencz, dr. Kővágó Sándor, Szakonyi Kristóf és Óváry Ferencz.

A nagy multu és hírű löcsei ág. evang. egyház első lelkésze megérdemlette, hogy hívei és tisztelői szeretetüknek és becsültségüknek impozáns kifejezésével vettek tőle búcsút. Ilgen Antal tizenhat éven át volt lelkésze a gyönki evang. egyháznak. Az ő lelkészkedése alatt épült a díszes evang. új templom, a szép új lelkészlak; ő szerezte meg egyházának a gyönki téglagyárat s tette lehetségessé ez által a nagyobb befektetéseket, nagyobb terhelhetőség nélkül; az új harangok, az új orgona szintén neki köszönhetőek és a gyönki evang. népoktatás az ő lelkészkedése alatt vált magyarrá, a miben természetesen osztályosai az érdemben Grosch Ödön és Kring Ödön néptanítók. Tagja volt a községi képviselőtestületnek, a törvényhatósági bizottságnak, a gyönki takarékpénztár igazgatóságának és több éven át elnöke a gyönki kaszinónak. Méltán siratva váltak meg hívei ügybuzgó lelképásztorktól és szomorkodva, agilis vezetőtagjától a gyönki társadalom. Találja meg a Kárpátok alján is azt a nagy szeretetet, azt az osztatlan tiszteletet, a mikben Tolnában megérdemletlen gazdag része volt.

r l.

CSARNOK.

Csodálatos nóták.

— Petőfi halálának évfordulójár . —

Segesvári rónán,
Erdőn, zöld berekben,
Mért dalol a madár
Más madárnál szebben?
Bübbajos nótáit
Ki ajkáról vette,
Hogy úgy cseng, zeng, hangzik
A vidéken szerte?
Vajjon kinek dala
Az a búsan zengő?
Kinek a nótája
Az a mélán csengő?
Kinek az öröme
Csicsergi vidáman?
Kinek boldogsága
Csatlog vig dalában?

Hogyha szerelemről,
Boldogságról beszél,
Hogyha fájó szívnek
Vágyairól regél:
Mintha ezüsthúros
Tündérhárfa zengne,
Mintha szerelmes sziv
Olvadozna benne,
Mintha hő vallomás
Tilkolt szava volna,
Mintha gerlepárnak
Csatlanna a csókja.

Hogyha szabadságról
Szól a lelkes nóta:
Mintha egetrázó
Rémes vihar volna,
Mintha ég zörögne,
Mintha kard csörögne,
Mintha csak riadó
Lángszava dörögne,
Mintha kürt rivalgna,
Mintha harang kongna,
Mintha harszó mének
Patája csatlogna,
Ugy cseng mámorító
Bübbajos nótája,
Hogy dörgő vízhang kel
Hegyen-völgyön rája.

S ha az egész ország
Szomorúan gyászol,
Mért zeng olyan búsan
A mélységes gyászról,
Mintha a hazának
Bús panasza zengne,
Mintha a magyarnak
Lelke sirna benne,
Mintha lélekharang
Siró szava szólna,
Mintha csak dobpergés,
Gyászszolozsma volna?

Csodálatos nóták!
Bübbajos madárdal.
Mely reszketve rezdül
A sziveken állal.
Hallgatom, hallgatom . . .
Mintha ez a nóta,
Szívemnek, lelkemnek
Oly ismerős volna,
Mintha mult időkből
Csendülne az ének,
Lángoló szikrája
Egy költő lelkének.

Óh igen, ismerem,
Ismerem a nótát,
Amely dallamával
Belölti a rónát,
Ilyent csupán egy lant,
Csak egy költő zenge:
Benne zeng Petőfi
Csodálatos lelke

KAYOS LÁSZLÓ.

Meráni emlékek.

— Egy leány naplójegyzetei. —

Irtá: Koritsánszky Ottó.

Június 1.

Minden elmúlik e földön. Minden, akár szép, akár ennek ellenkezője az Még az aranyjuezi napok sem tartottak örökké . . . De csak legalább most állíthatnám meg az óra mutatóit, hogy ne cirkszalmazzanak azok oly gyorsan körül azt a számmal teleirt korongot. De hiába teszem ezt is. A mama nem hagyja békében, mert hát ugyis megtudná a hunczutságot. Aztán meg a kocsis is meg van már rendelve az állomáshoz. A vonat sem adna semmit az óra megállására. Nem használ hát semmi. Menni kell. Itt kell hagyni a szép Meránt.

. . . No még egy pillanat, még egy percz! Hadd szenteljem ezt nektek, ti szép hegyek. Hiszen olyan sok gyönyörűséget, olyan sok kedves órát szereztek nekem.

. . . Jaj! mindig összerendeznek, ha a folyosón léptek zaja közeledik szobácskám felé. Mindig azt gondolom, hogy a mama. Nem azért ijedek meg, mintha rosszon érne, de hát mivel az ő jötte azt jelenti: no most tedd el a naplódát (az én kedves, drága kis naplóm, a legmeghittebb barátomat, ezt itt ni, amibe most is firkálok — és talán még soha se esett olyan jól ez a firkálás, mint most); tedd el, ha mondom és készülj neki az utra.

Hál' Istennek, még most sem a mama . . . Pedig már csak néhány óránk van vissza. Alighanem a „Lohndiener“. Talán már viszik le a podgyászokat. Aztán alighanem ott kezdik a gang végén, mert hát az oroszok is ma utaznak el. Nem sokára a miénkre kerül a sor. Nagy zajt csapnak itt, hogy nem tudok irni tőle.

Csak legalább a báróm jönne már . . . És jönni is fog. Hiszen megígérte. Itt fekszik a csokor is mellettem, amit neki adok majd. Csupa vörös szegfű. Ezt a virágot szereti legjobban. Mindig ezt lopattam be Mathiással is a szalonjába.

Most veszem észre, hogy nem tudom gondolataimat féken tartani. Mindenről beszélgetek veled — kis naplóm — csak a hegyekről nem. Pedig milyen szép dolgokat irtam én le aranysegélyű lapjaidra . . . Ej, de pontatlan a báró máma is. — Most már tudom, mért vesztettek mindig csatát az oroszok a közelmúlt háboruban. Alkalmasint későn jöttek a segédsapatok s akkor már nem várt rájuk más feladat végrehajtására, mint a — retiráda, vagy az: „add meg magadat“. A báró rendkívüli elkésése legalább is arra enged következtetni, hogy ez orosz szokás. Mert a báró orosz. Egy nagybirtok ura és fiatal. És annak következtében, hogy én érdeklődöm iránta, ő is érdeklődik.

Már megint a báró jött tollam hegyére. Látom, hogy az elutazás izgatottá, idegessé teszi az embert. Nem is tudok irni. Nem jut semmi szép, megkapó új gondolat eszembe, pedig micsoda fölemelő érzés fogja el egész

valónkat a természet szépségeiben való gyönyörködéskor . . .

Nem is irok hát most már. Inkább-elolvasom a még hátra lévő idő alatt azokat a sorokat, amiket az első impresszió hatása alatt irtam naplómbe akkor, amikor még nem ismertem a bárót. Aztán meg később, a mikről a báró mesélt. (De hát miért nem jön máma?)

Hol is kezdjem az olvasást? . . .

(Január vége . . .) Az „Alpenverein“ bálján nem vigyáztam magamra. Nagyon melegem volt a sok táncból és Dodi tüzes udvarlásától, mégis ittam. Igaz, hogy csak egy kortyot, de elég volt az is. Elkezdtem köhögni. Köhögtem egy napig, a másodikon is. Nem használt sem a herbaté, sem a hidegborogatás, amit a mama a torkomra diktált. A papa igen megijedt (mindig féltett engem).

Este összeült a familia és azt a határozatot hozták, hogy Cenci Meránba megy egy pár hétre a mamával. Január elején volt. Másnap csakugyan el is utaztunk. Egyhuzamba tettük meg a nagy utat. Csak Vilach felé ébredtünk föl. Már a hegyek hazájában voltunk. A kövezett utak mentén jellemző egy-két emeletes ház, rendszerint vendégfogadók a „Post“-hoz czimezve.

A vonat száguldva rohant velünk. Pedig nem is lett volna olyan nagyon sietős, mert már nem is köhögtem olyan nagyon.

Bezzeg lassabban mentünk aztán Posen-től Meránig a vicinálison. Érdemesnek tartom följegyezni (amit egyébként még sehol sem láttam), hogy egyik kis állomáson Vilpianos, az állomásfőnök egy piros-pozsgás leányzó. Fején vörös sipka, karján piros szolgálati szalag. Feszesen jár, adja rendeleteit, veszi át a jelentéseket. Aztán tiszteleg és jelt ad a „mehet“-re.

Már látjuk Meránt! Azaz csak sejtjük, hol van. A hegyek mintha összefutnának. Morcák, hidegek. Csucsuk felhőbe ér. Fehérek a hótakarótól. Ott egy vár, Tirol vára, az egykori tiroli grófok lakhelye, rezidenciája, mellette a homok piramisok. Aztán a falu. Hát Merán? Az ám! Ni! Ott egy nagy, nagy épület, hosszura terjed. Két zászló leng az ormán: az amerikai és az osztrák. Ez a Meraner Hof. A legnagyobb szálloda. Ott van a „Hofer András“ szabadsághőséről regélő Passer partján, szemben a „Kurahäuse“-val. Aztán a torony. Magasan felnyulik a házak tömkelegéből. „Zifferblatt“-jára festett arany számok, meg a mutató idáig elcsillag, amint a téli napnak egy egy sugara rátéved. — Már fűtyül a vonat . . . Keresztül robogunk a Passer vashidján. Megérkezünk Meránba.

Sok-sok utas érkezik. Részben olyanok, kik üdülést keresnek, részben olyanok, akik sajnálnak kiadni 100 vagy több koronát egy télikabátért. Eljönnek hát a tél elől — Meránba. De csalódnak, ha azt hiszik, hogy megtakarítják pénzüket.

Egy sor lapos piros sipkás „Dienst mann“ között, mely sornak egyik falát a sötétkék, zöld, sárga sipkás, aranyos sujtású szállodai szolgák képezik, jutunk el a kocsikhoz.

„Meraner Hof“, „Hotel Sonne“, „Mond“, „Goldene Stern“, „Pension Aurora“, „Hungaria“, „Kikonbau“ és még százféle név hangzik fülünkbe. — Meneküljünk innét.

Balról a „Habsburger Hof“, jobbról Erzsébet királyné szállója, a „Kaiser Hof“ emelkedik, bizalmat keltve a vad idegen érkezésben és szívesen üdvözölve az ismerősöket, kik az örök tavasz hazájába visszatérnek . . .

(Eh, fordítsunk pár lapot . . .)

(Február közepe.) Semmi bajom sincs. Én már mehetnék haza, de a mama jobban szeret itt maradni. A papa ir ugyan, hogy menjünk haza, de a mama mindig azt írja, hogy nekem jobb, ha a szezon kihuzzuk itt.

(Május elseje.) Szébb képet elképzelni nem tudok, mint az április és május hónap nyújt Meránban. Minden pompában uszik. A mandulafa halvány rózsaszínétől a legpirosabb árnyalatig. Mesésen fest ez az örökzöld keretben. Ha úgy a déli növények között állva egy-egy ritkább lombozatu pálma vagy japáni futófa haragos-zöldlevelű ága;

között megpillantjuk a virágzó mandulafát, vagy a vérvörös gránát-alma virágait, a lila, halványkék, hófehér és egyéb színű díszes, édes illatú, különböző fák és cserjék virágait: a paradicsomot képzeljük magunk elé.

A „Promenad“ virág ágyas, a kertek és épületek környéke mesés szép tulipánokkal övezett. Sárga, piros, ibolya színű, csikozott, pontozott, csipkés, fodros, szép tulipánok. Mintha egy kis darab magyar földet látnánk. Fel is dobban e nemzeti virágot látva minden magyar szíve . . .

Tulipánokkal övezett szép ut vezet a „Gilf“-hez is.

A „Gilf“, ez a, legfagyosabb tében is örökzöld oázis: az aloe, kaktusz, agave, különböző pálmák, citrom, örökzöld tölgy és egyéb exotikus növények között vezető eséshez. Mellettünk bambusznád, közte édesen csevegő madárkák, melyek füttyszóra — ha jóakarattal vagyunk hozzájuk — rászállnak kinyújtott ujjunkra és úgy veszik el az adott morzsát vagy gabonaszemet. (Ezzel szórakoznak a nyugalomba vonult öreg urak egész napon át.) Aztán lejjebb, az ut kiugró része előtt a Passer patak. De el lehet itt mészázni! Egyik oldalon meredek, magas sziklafal, körülbelül 30—40 méter magasságban, a szikla csucsán egy régi lovag fészek: a „Zenoburg“. Már akkor is bátorság kellett, hogy itt lakják valaki. A másik oldalon 8—10 méteres sziklafal, amelylyel összelovad a terebélyes fákkal beültetett lejtő-szerű emelkedés. Alant, a mélyben a Passer folyó zug.

Látszik, hogy sok év bele tellett, míg áttörte a sziklafalat, de a folyócska munkája még most sem szűnt meg. Nem találja még elég kényelmesnek az átjárót. S haragszik, hogy neki engedni kell a medrében kiálló szikláknak. Ezért haragszik tán. Zugva bőmből, csattog s csak úgy tajtékzik dühében. De hiába, a szikla nem tágit. Minél erősebben vágódik neki a víz, annál szilárdabban áll ellent a szikla. És a víz színét változtatja. Egyszer élénkzöld, máskor fehér s ha már igen fáj a csapkodás — fekete. De a sziklafal hajthatatlan marad . . . Arrébb, az áttörés alatt újra visszanyeri szelidebb voltát a folyó. Sietve rohan elhagyni a helyet, mely annyi fájdalom okoz neki . . . De aztán annál lassabb a folyása a „Promenadnál“, hadd gyönyörködjék benne beteg és egészséges egyaránt. Főképpen este, amikor a sok izzólámpa, no meg a csillagok milliárdja ott furdik lubiczkolva az ezüstös fodru vízben . . .

Az egy ideális gondolkozásu orvos, dr. Tappeiner által adományozott pénzüsszegen készített és róla elnevezett uton át eljutunk ama sok szép hely egyik legkedvesebbjéhez, ahonnan egész Meránt, az egész vidéket és a környező hegyeket belátjuk. Alattunk Merán, Ober és Untermais testvér községekkel. A villák egész serege emelkedik ki az őket környező, virágokban gazdag zöld parkokból. Itt a dóm, arra alá a Stefanie promenadon a karsu tornyu, góthikus stílusú evangélikus templom. A Passeron tui Mais. Aztán a hegyek: az Ifinger, két csucs van egymás mellett: az alacsonyabb és a magasabb „csak“ 2000 és egy pár száz méter. De a legveszedelmesebb hegyek egyike turistikai szempontból. (Az egész kövezet morzsálékos. Soha sem lehetsz biztos benne, hogy vajjon nem török-e le az a darab, a melynek éppen kapaszkodsz és a melynek szilárdságától életben maradásod függ. Azon kívül sziklaforgácsok gurulnak alá igen gyakran. Már messziről hallani tompa zugást, csattogást, amit egy-egy ököl, fej, de sőt nagyobb guruló daraboknak egy-egy sziklához való ütközése okoz. Persze ilyenekkel a legkevésbé fontosabb dolgok közé tartozik. Aztán Posen felé alacsonyabb hegyek láncolata húzódik. Számos vár, kastély látható ennek oldalán vagy tövében.

A tulsó oldalon szintén ilyen hegylánc, mely mögül kikandikál a Lauben c-ucs. Aztán lent a Mendel hegységhez tartozó Gangkofel. Egy meredek sziklafal ez, mely hatalmasra nőtt egyenes ornak tűnik fel innét. Ezen túl, keresztben a trieszti alpok. A mi

kor a nap Meránban már lenyugodott, a különben fehér hegyek mind rózsaszínűbbre festődnek, míg egészen vörös színt vesznek fel . . . aztán szép lassan, fokozatosan ismét fehéreké válnak, míg a leszálló homályban el nem vesznek.

A nagy völgyet, mely e hegyek között terül el, az Etsch folyó szeli át.

Nyugat felé ismét égbe nyúló csucok. Legelő a „Muth spitzer“, a „Tschigat“, hátul a „Lodner“, melynek csucsát fehér márvány képezi, a „Rotheck“, „Ziel“ és a többi háromezer méteren felüli.

Milyen szép is, ha itt lent verőfényes nap van, s ott fent orkán dul, mely föl-korbácsolja a havat s mintha füst volna, viszi tovább. Vagy ha fönt vagyunk a csucson, melyet nagy fáradsággal, megerőltetéssel érhetünk csak; aztán alattunk kergetőznek a felhők. Eltakarnak bennünket, aztán egy leheletre szétfoszlanak és előttünk a legpompásabb tájkép: hófedte csucokon át ellátunk a zöld sávként messze nyuló völgyekbe. Sok gyufaszál magasságu torony. Mindenütt egy-egy tenyérnyi házesoport: egy város, egy község. A közelebb fekvők-nél az utcái sürgés-forgást is látjuk. S körülöttünk csend és némaság. Semmi zaj. Közel az Istenhez és távol az emberektől. Mi se hallszik ide, legfeljebb a harangzúgás, mely az ég felé törekedve hirdeti az embereknek Istenbe vetett hitét, bizodalját . . .

De menjünk le most már a Tappeiner-utról s gyérünk a bolthajtásu és a déltiroli, meg az olasz városokban mindenütt található »Lauben«-okon át a »Pfarplatz«-ra. Vasárnap érdekes itt. És pedig reggel, a mise előtt. Egy nagy tömeg ember áll ott, nyüzsgve, mozogva s porcellán pipáját rágván, míg meg szólal a harang. Nem harangoznak itt, csupán csak intonálják az akkordot egymásután három-négyszer. Ebből áll a harangozás. Akkor aztán bemennek a szent hajlékba s buzgón morzsolják le az olvasó gyöngyszemeit. Mikor aztán kijönnek, jól szemügyre vehetjük őket. Magas, szikár, csontos alak a legtöbbször. Napbarnított arcukat szinte marconává teszi a nagy, rendesen fekete körszakáll, amit viselnek. Mintha csupa »Andreas Hofer« volna. Vörös-barna szőrzetéből való alul bő nadrágjuk. Ezt a sajátos alkotásu zöld, fénylő, mintázott »Hosen-tragli« tartja. Puha, vészon ingük lehajló gallérja alatt rózsaszín vagy zöld szalag ereszkedik a nadrágtartó alá. Kabátjuk a nadrághoz azonos szövetből való. Hajtókája egy-egy széles és hosszú, ökörfülhöz hasonló alakú, élénkpiros lap. Lárukön szüvegett cipő, fejükön magas csücskü kalap, mely körül 5—20 sor fonott zsinór. A zsinór vörös, ha legényember az illető; zöld, ha házas; ha pedig özvegy, hát zöld és vörös zsinór összefonva díszíti a kalapját. A zsinór mellé alpesi virágok vannak tűzve.

Ezek a »burggräfler«-ek.

Ott vannak most az ujonczok is. Ezeknek a kalapján a paradicsom madár farkához hasonló tollas, virágos díszítés. A nagy és magasra emelkedő csomó közepén »Ferencz Jóska« képmása.

Az asszonyoknál jellegzetes a mellükön keresztbe menő, halványkék színű, rojtos kendő, mely széles, szürkés-kék kötényük alá fut. Kontyba kötött, sajátos hajviseletük és a kontyot keresztül szuró kifűrészelt mintájú hosszú, tompa, lapos tű.

Igen, sőt talvállásos nép. Naponkint többször is eljár a templomba. És valósággal Isten csapásának veszi, hogy télen hónapokon át nem jut a hegyen lakó a templomba. Mert olyan magasnak laknak ezek, hogy onnét a tél szigorúsága miatt ki sem mozdulhatnak. Így, ha télen valaki meghal egy hegyi községben, azt ezelőtt négy évvel is, még nem volt ott pap, nem temették el tavaszig. Más községből papot hozni nem lehetett, enélkül eltemetni nem akarták, föltették hát a halottat a padlásra s ott őrizték tavaszig, mikor az idő úgy megenyhült, hogy papot hozhattak eltemetni a néhány hónapja már halva a padláson fekvőt. Ma egy kissé rendezettebb ez a dolog.

(Május közepe.) Mig másutt most ébred fel téli álmából a természet, itt már

ugyanacsak égetőn csókolgatnak bennünket a nap sugarai.

Lassanként eloszlik ez a nagy familia, a »Kurgast«-ok összessége. Familiát irok, mert hát szinte egy családot képeztünk. Jó viszony, összetartás fűztek bennünket, idegeneket egymáshoz. Mindnyájan ismertük egymást. Vagy van-e valaki, aki nem ismerte az orosz excellenciást, Alexandroff urat? Alig hiszem. Különösen az oroszok. Elegáns megjelenése, kedves, lekötelező modora. — A pezsgőt és a nőket egyformán tisztelte, szerette. Ma egy sereg orosz diák kisaszszonnyal sétált, holnap arisztokrata hölgyekkel látod majd.

Ez az otthon, Oroszországban komoly és szigorú államtanácsos itt a lány levegőjű szép helyen engedelmet adott magának arra, hogy áprilisi trefaként minden szép nőnek egy-egy csokrot küldött. (En is kaptam, természetesen.) És ekkor mozgósítva volt minden hordár, háziszolga, lift-ifjonz és egyéb feliratu és felirat nélküli sipkát viselő, ép-kéz-láb, szolgálatot pénz fejében szívesen végrehajtó egyéniség.

Vagy az öreg Mayer. A hamburgi kereskedelmi tanácsos, a talmi angol. Hosszu, vékony, nyurga alakja, apró léptei. Angolosra növesztett szakálla és az a megcsontodott tulajdonsága, hogy mindent szid, mégis güresösen ragaszkodik minden megszokotthoz — híressé tették őt.

Vagy az orosz grófné. A »Hundegräfin«. Alacsony, tetőtől talpig feketében, sűrűn lefátyolozott hölgy, akit ha hazamegy, egész sereg kutya vár. De sőt kutyáit szolgálóinak elébe kell vezetni, aztán össze öleli, csókolja őket. Legérdekesebb mégis a napi imája, amit este hangos szóval, a koridoron ülve mond el.

»Te Isten, hallgass meg engem, Popoloff Perdov Katalin grófnőt. Engedd, hogy első uram, Dimitrov, a gróf és hős generális — hisz ismerted őt — békében nyugodjék. Nicolaj, második férjemnek, aki gonosz, de gyönyörű szép ember volt, bocsáss meg, ha képes vagy erre. Én, a grófnő is megbocsájtok neki. Áldj meg engemet, a grófnőt és a czárt. De büntesd és sujtsd döghalállal a japánokat, e sárga majmokat. Amen!«

Aztán az egyszerű emberek, akik smoking öltönyükhöz színes inget vetek mulatóságokra, vagy a szegény orosz zsidók, akiknek menekülni kellett hazájukból. Aztán meg azt a forradalmárt (mérnök volt), aki 7 hónapig volt a Péter-Pál erődbe bezárva, csak akkor bocsájtották ki, mikor a tüdővész legmarkansabb jelei voltak nála észlelhetők . . .

Mind elszálílnak nekik. Beh nem jól teszik. Most már a mamám is haza vágyik. Én pedig nem, mert a báróm még itt van. Tehát nagy nézeteltérések merültek itt fel. Én megint köhögök és erre a mamám is megszeppent. Inkább marad hát velem . . .

Junius 2.

A báró elkisért tegnap az állomásra és egy igen szép csokrot adott. Megigérte, hogy majd ír. Jó, igen jó barátságban váltunk el.

(Egy hónap múlva.) A báró küldött egy »anzikszot«. Jelzi rajta, hogy meglátogat. Nagy az örömmöm.

(Egy év múlva.) Egészen egészséges vagyok. Holnap lesz az eljegyzésem, de nem a báróval, hanem a Dódival. Az orosz báró elkésett, pedig tudom, hogy sajnálja majd. Ja, az oroszok mindig későn jönnek . . . De különben sem értem, mit is találtam én azon az orosz bárón Meránban . . .

EGYHÁZI ÜGYEK.

A tolnai ev. ref. egyházmegye, mint már régebben megirtuk, ez évi rendes közgyűlést f. év augusztus hó 2-án tartja Szekszárdon, a vármegyeház nagyteremében. Ekkor történik az egyházmegye újonnan választott esperesének, Kátay Endrének eskü tétele, beiktatása és székfoglalása is. — A tárgysorozat már közöltük.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Választmányi ülés. A szekszárdi ev. ref. olvasókör választmánya f. évi július hó 22-én ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy a gazdaközönség érdekeinek előmozdítása céljából egy hitelszövetkezetet alapítanak. A szövetkezet előmunkálatának elkészítésére *Dömötör* László elnök, *Szendrei* László alelnök, *Mészáros* Pál igazgató, *Maj-sai* György és *Vági* Ferencz tagokból álló szervező bizottságot választották meg. Elhatározták továbbá, hogy augusztus 5-én beléptidij nélkül aratási ünnepélyt tartanak saját helyiségükben, augusztus 25-én pedig *Kossuth* Lajos emlékezetére ünnepélyt és közvacsorát rendeznek. Az elnökség örömmel jelentette ezen ülésen, hogy a hazafias szellem és a közművelődés terjesztésére alakult kör tagjai egyre szaporodnak, főként az intelligens osztály kezd az egylet iránt az eddiginél nagyobb érdeklődést tanúsítani

TANÜGYI HIREK.

Református tanítói közgyűlés.

A tolnai ev. ref. néptanító-egylet f. évi rendes közgyűlését, július hó 24-én Szekszárdon, a polg. isk. rajztermében tartotta meg. A közgyűlésen köztagjain kívül illusztris vendégekként: nt. *Dömök* Péter egyhm. esperes, *Borzsák* Endre, *Bús* Lajos és *Szakács* Imre lelkész urak, s több érdeklődő férfi s női vendég is megjelent. A tárgysorozatot régi szokásként a „Jövel szentlélek ur Isten” kezdetű egyházi ének vezette be; mely után *Szakács* Imre mórággyi lelkész ur mondott magas szárnyalású imát, benne kérve Isten segítő kegyelmét az egyleti tagok munkásságára.

Az elnöki széklet ezután *Bocskár* Ferencz foglalta el s tartalmas jelentésében, lakonikus rövidséggel mondotta el elnöki megnyitóját, melyben kiemeli minden téren a nagy haladást s konstataálja különösbbe a tanügy terén, az új tanterv behozatalának sokat ígérő nagy jelentőségét. (Igaz, hogy ez a felekezeti tanügyet jelenleg nem érinti autonómikus jogánál fogva.)

Szólv felhozta a lelki nevelés mellett a testi nevelésnek kiváló fontosságát is, melynek felkarolása elodázhatatlan, még pedig azért, hogy a fejlődő gyermeki szellem, a test erősítése által a lelket edzettebbé tegye, s az játékként végezhesse lelkiműködését.

Ezzel kapcsolatban hangoztatta „az iskolai zászlóaljok szervezését,” melyet a kecskeméti tanító egylet oly sikeresen s dicséretesen alkalmazott, általános megelégedésére a szülőknél. Az átirat mondja: hogy »a népiskolai tanulóknak testi s erkölcsi nevelése erős kapcsolatba kerüljön a hazaszeretettel és honvédelem erényeire való neveléssel.« Majd elnökiileg elparentálta a tanterület elhunyt tagjait, s elbucszott a nyugodalomba vonult tagtársaktól megható kartársi szeretettel.

De nemcsak a méla bús hangok vonultak el — szólv — ajkain, hanem egyszerre az öröm hurjait pengette a felett, hogy vármegyénk érdemekben gazdag kir. tanfelügyelőjét, *Tihanyi* Domokost az osztó igazság magas kegye, kir. tanácsosi rangra emelte. Ez öröm, az összes megyebeli tantestületek öröme; méltó, tehát, hogy az egylet illő formában üdvözlétet tolmácsolja a tanítók igaz és benső barátja előtt! Miután azonban a kir. tanácsos ur akkor fürdön volt, a tantestület nem tiszteleghetett.

Különben a napirend a következő volt:

A megüritült főjegyzői állásra egyhangulag: *Rátz* Gyula szekszárdi, az aljegyzői állásra egyhangulag *Karsai* Béla ócsényi tanítókat választotta meg a közgyűlés.

Következett a köz- és gyámpénztárt vizsgálóbizottság jelentése, mely örvendetes eredménnyel zárult. A közpénztár vagyon állaga 588 kor. 39 fillért, a gyámpénztár vagyonállaga 11.840 kor. 64 fillért, mint

kötvényesített vagyont mutat. Vonzó pontja volt a tárgysorozatnak *Rátz* Gyula szekszárdi tanító értekezése: »A tanítói s kántori díjlevelek átalakításának kérdéséről, melyet általános érdeklődés s lekötött figyelem s huzamos eszmecsere kísért.

Ugyancsak ő — mint a tanítói könyvtár öre olvasta fel jelentését a szép gyarapodást mutató s szükségét pótló tanítói könyvtár állapotáról.

A főbb programponot *Erdős* Gyula paksi kartárs szabad előadása zárta be: »A számszámjegyek helyi értéke s a tízedes törtek felfogatásáról.« Az élvezetes előadás elnöki köszönetnyilvánításban részesült. Az indítványok sorát *Erdős* Gyula kezdte meg azzal, hogy indítson a közgyűlés, hasonló tantestületekkel vállaltatva, országos mozgalmat a felekezeti tanítók (s nők) érdekében, hogy ők is vasuti kedvezményes jegyek élvezhetésére jogosíttassanak. Az indítvány pártolólág elfogadtatott stb.

Több apróbb ügyek megbeszélése után a népes gyűlés tagjai közébedre az Obernig-féle vendéglő helyiségeibe vonultak, hol folytatódott a kellemes eszmecsere a késő délutáni órákig.

Áthelyezés. *Kardos* Ignác volt szekszárdi polg. isk. tanárt Németpalánkáról a hatvani állami polgári iskolához igazgatóvá helyezte át a közoktatásügyi miniszter.

Kinevezés. *Molnár* Fekete Anna tolnai volt rk. tanítónő a beregszászi állami elemi iskolához rendes tanítónőnek kinevezetett, illetve a mostani állami iskolától Beregszászra helyeztetett át.

Nyugdíjigény felemelés. *Vida* Ferencz gerjeni ev. ref. tanító nyugdíjigénye 1420 koronára emeltetett fel.

Pályázat. A felsőnáni községi állandó menedékházvezetőnői állomásra aug. 5-ig lehet a községhez folyamodni.

Nyugdíjazás. *Mühl* János mucsai ág. hitv. ev. tanító szept. 1-étől 840 koronával nyugdíjaztatott.

Üres állomások. A faddi, ódalmandi, tamási-i, németkéri, nagyszékelyi, gyönki, alsónyéki, váraljai, alsótengeliczi, varsádi, kisdorogi, dunaszentgyörgyi, bonyhádi, medina-i és ócsényi szőlőhegyi tanítói állomások betöltendők.

Korpótlék államsegély. *Jártas* Róza szekszárdi rk. tanítónő első évtödös korpótlékának fedezésére 1906 szept. és december havára 33 kor. 33 fillér, 1907-től pedig 1911-ig évi 100 korona államsegély utalványoztatott.

Iskola és óvodaépítés. A szakcsi rk. iskolaszék egyhangulag elhatározta, hogy 1907 szept. 1-jére az V. tantermet és új rk. óvodát épít.

Államsegély. A közoktatásügyi miniszter a tamási-i gazdasági ismétlő iskolát vezető tanítók tiszteletdíjának részben való fedezésére 1905—906 tanévtől kezdve öt tanévre évi 160 korona államsegélyt utalványozott.

MULATSÁGOK.

A dombóvári diákok folyó hó 28-án a „Korona Szálloda” összes termeiben hangversennyel egybekötött táncmulatságot rendeznek. A mulatság tiszta jövedelmét a Dombóváron felállítandó *Kossuth*-szobor költségeihez csatolják. Műsor: 1. Prológ. Előadja: *Sugár* Manczika. 2. Czinka Panna. Melodráma. Szavalja: *Móricz* Imre. Zongorán kíséri: *Pigmund* Margitka. 3. A kis kíváncsi. Monológ. Előadja: *Laendler* Stefike. 4. Liszt II. Rhapsodiája. Zongorán előadja: *Friedenthal* Manczika. 5. Az utolsó honvéd. Farkas Imrétől, Szavalja: *Balog* Móricz. 6. Magyar nóták. Enekl: *Goldschmied* Erzsike. Zongorán kíséri: *Lexa* Károly. 7. *Kossuth* óta. Előadja a zenekar.

A »Kölesdi Polgári Olvasókör« Kölesden, a nagyvendéglő nyári helyiségében, az olvasókör könyvtára javára 1906. évi augusztus hó 5-én díjtékézzel egybekötött

táncmulatságot rendez. Személyjegy: 1 korona 60 fillér. Családjegy 4 korona. A tekézés kezdete: délután 5 $\frac{1}{2}$ órakor; a tánc kezdete este 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtáznak. Kedvezőtlen idő esetén a táncot a nagyvendéglő nagytermében tartják meg.

Kerti mulatság. A czikói intelligencia f. évi július hó 22-én rendezett táncczsal egybekötött kerti mulatsága oly fényesen sikerült, hogy a környékből összejött vendégsereg száma a kétszázat felülmúlta. A mulatság tekeversennyel is össze volt kötve. A kitözött versenydíjat *Wéber* János országgyűlési képviselő nyerte el. A rendezés körüli buzgalmaért *Gáspár* Endre cigányvajdát, a mulatság egyik rendezőjét illeti meg az elismerés. Este 8 órakor igen érdekes tűzijáték volt, mely a közönség között nagy tetszést aratott. Rendezőjét, *Walter* Ádám kántortanítót a vendégek lelkes ovatióban részesítették. Ezután a fiatalság tánczra perdült, vigan és szakadatlanul kivilágos-kivirradtig járta, mely alkalommal volt is keletje a serpentin és confetti szórásnak. Az összes bevétel: 187 kor. 70 fillér volt. Felülfizettek a következők: *Wéber* János Farkasvölgy 7 kor., *Teppert* József Czikó 1 kor., *Lindauer* Ádám Grábócz 40 fil., dr. *Kanczler* Antal Bonyhád 1 kor., *Katona* Károlyné Czikó 2 kor. A mulatság tiszta jövedelme 60 korona, az iskolaalap javára fordított.

— **A lengyeli polgári olvasó egylet táncmulatsága.** A lengyeli polgári olvasó egylet folyó hó 22-én rendkívül sikerült táncmulatságot rendezett, mely valóban alkalmas volt arra, hogy a kies fürdőhely iránt való érdeklődést felkeltse, s a környék intelligenciáját egymáshoz közelebb hozza. A négyeseket 34 pár tánczolta s a fiatalság fáradhatatlan jókedvvel rakta a csárdást reggelig. Jelenvolt asszonyok: gróf *Apponyi* Sándorné, *Ascher* N.-né (Budapest), *Bach* Károlyné (Mágozs), *Devetag* Józsefné, *Diczendy* Pálné (Majsa), özv. *Egry* Józsefné, *Fehér* Zoltánné, özv. dr. *Fütöp* Kazmárné, *Glöckner* Béláné (Kéty), *Gruber* E.-né (Szászvár), *Haffner* Vilmosné (Mekényes), *Holub* Ferenczné, *Jung* Józsefné, *Kacsokovszky* Konrádné, *Kadrnoska* Jánosné (Högyész), *Kardos* Ferenczné (Mucsi), *Keller* Sebestyénne (Zomba), *Laczkovits* Károlyné (Zomba), *Lehner* Mórné (Tevel), *Lunova* Jánosné (Zomba), *Máy* Jánosné (Izmény), *Mittermayer* Adolfné (Tevel), *Mocsáry* Bertalanné (Kárász), *Paulay* Kornélné (Zomba), *Petrsek* Jánosné, id. *Probst* Mihályné, *Probst* Ferenczné (Dombóvár), *Pusztai* Károlyné (Budapest), *Radics* Béláné (Mágozs), *Radics* Gáborné (Zomba), *Radics* Gyuláné (Zomba), *Rózsay* Elemérné, *Rühl* Istvánné, *Sauerwein* Jakabné (Ráczkozár), *Schlichtherle* I.-né (Tabód), *Singer* Bálintné (Nagymányok), özv. *Stolpa* Józsefné, *Streicher* Vilmosné (Tevel), *V. Szabó* Aranka (Úszög), *Till* Lajosné (Kisvejké), *Ugrosdy* Aladárné (K.-dorog). Leányok: *Egry* Jolánka (Závod), *Fehér* Jolicza és *Ilonka*, *Fent* Irmuska (Högyész), *Fischer* Finike, *Frank* Erzsike (Kisvejké), *Glöckner* nővérek (Kéty), *Gruber* Berta (Szászvár), *Haksch* nővérek (Pécs), *Jánossy* Mariska (Nádasd), *Jung* nővérek, *Keller* nővérek (Zomba), *Léhner* nővérek (Tevel), *Lunova* Mariska (Zomba), *Máy* nővérek (Izmény), *Mittermayer* Mariska (Tevel), *Mocsáry* Ibolyka (Kárász), *Paulay* Irénke és *Friczike* (Zomba), *Petrsek* Mariska, *Pévald* Jozefin és *Emma* (Kisdorog), *Radics* Irmuska (Zomba), *Rühl* Aranka, *Schlichtherle* nővérek (Bonyhád), *Schlichtherle* nővérek (Tabód), *Streicher* Tildike (Tevel), *Szerényi* Szerénka (Mágozs), *Schurmann* Berta (Pozsony). A jótékonycél érdekében jegyüket megváltották: gróf *Apponyi* Sándor 25 koronával és *Bruckmann* János 8 koronával. Felülfizettek: *Rinaldi* Ottó 8.40 kor., *Streicher* Vilmos, *Magyar* Miklós, *Laczkovics* K., *Gruber* J., *Fehér* Zoltán, dr. *Schwarz* Viktor, *Singer* A., *Máy* János, *Jung* József, id. *Probst* Mihály, *Probst* Ferencz, *Kacsokovszky* Konrád 2—2 koronával, *Prikler* Károly, *Várkonyi* S., *Wlassits* J., 1.40—1.40 koronával, *Schlichtherle* L., *Pusztai* Károly 1—1 koronával, *Till* Lajos, *Wéber* Lajos, *Forrai* Aladár, *Rühl* Jenő, *Eicher* Jakab, N. N., *Ujvári* Gy.

Limbacher Andor, Schröder Rezső, Szurmin E., id. Lex József, Kadroska János, Posch Lőrincz, Schmidt Károly, ifj. Leicht Károly, Gut J., Fülöp K., Fülöp E. 40—40 fillérrel. A jótékony adományokért lapunk utján is köszönetet mond *Ruhl* István a rendezőbizottság elnöke és *Stolpa* József a rendezőbizottság jegyzője.

Szerkesztői üzenetek.

Debreczeni. Sajnáljuk, de verse nem közölhető. Bár gyöngéd, de egyuttal — gyenge is, a kis kintornás leány szívét sem hatná meg.

D. S. A verset más cím alatt közölni fogjuk. A próza is szépen írott dolog, de ekkora romantizmus nem illik a mai reális világba. Meg aztán a magyar föld, ennek népe illesse meg az író lelkét. Ne kalandozunk idegenbe, van itt elég megírni való, csak biztos szemmel észre kell venni. Üdvözlét.

HIRDETÉSEK.

Lakásváltoztatás.

Tisztelettel értesitem Szekszárd és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy a Béla-téren, a dr. Horváth Jenő-féle házban volt lakásmat július hó 28-án a

Széchenyi-utca 147. számú Mayer János-féle házba

helyeztem át.

Uj lakásomon műhelyemet a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be. Szobafestéshez szükséges mintákból a legszebb díszítéseket tartom raktáron. — Szobák, termek kárpitozását izlésesen és tartósan készítem. — Czim- és ezimfestéseket, mindennemű üvegfestéseket, aranyozásokat, épület és bútormázolási munkákat lelkiismeretesen és jutányos árak mellett készítek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását továbbra is kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Polgár Ignác

1—5

czimfestő és mázoló.

Részletfizetésre

porcellán és üveg szervizek, lámpák, china-ézüst. Kérésre képes színes árlap ingyen. Ugyanott utazók felvételnek, kik vendéglősöket, kereskedőket és bentesekeket látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek. 1 kiló világhírű szegedi paprika 3 frt utánvétellel.

Ivánkovits Károly és Fia Szegeden.

Nincs többé iszákosság!

a Zoa-por használata után, a miről ezer, meg ezer köszönőlevél önként beérkezett. — A Zoa-por kávé-, ital-, étel- vagy szesz italban adható anélkül, hogy erről az ivó tudomással bírjon. Teljesen ártalmatlan. — A Zoa-por többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert előidézi azt a csodálatos hatást, hogy az iszákosság a szesz italokat ellenszenvessé teszi. A Zoa oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér vagy leánygyermek egyaránt beadhatja az ivónak tudta nélkül és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását. — Zoa a családok ezreit békitette ki, sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletmberek lettek. Nem kevés fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok ember életét számos évvel meghosszabbította. — Egy adag ára egy teljes kurához 10 korona. Székküldés titoktartás mellett portó- és vámmentesen történik utánvétellel vagy a pénz előlege beküldése mellett. Szállítja AUFFENBERG JÓZSEF Budapest, VIII., Bezerédj-utca 3 M. szám.

Nyári mulatságokhoz

szükséges konfetti, szerpentin, levelezőlapok, lampionok legjutányosabb áron kaphatók

Báter János könyv- és papirkereskedésében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Fischl Lajos

bútor- és épület-asztalos,

a „Pirmitzer József és Fiai“ kereskedők házában tart dus raktárt a legujabb és legmodernebb bútorokból, szalon-, ebédlő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbútorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Zilzer Johanna 40 éven át kintlőnek bizonyult, közkedvelt

arczkenőcse

eltávolít mindennemű szépséghibát, nevezetesen: szeplőt, májfoltokat, az orr és kéz vörösséget s az arcznak késő korig egészséges, rózsás színt kölcsönöz. Ára: 1 nagy tégely 2 kor. 40 fill., 1 kis tégely 1 kor. 20 fill., a hozzá való szappan darabja 60 fill. — Sztküldések a világ minden tája felé, utánvétellel. Valódi minőségben kapható: Zilzer Herminánál Budapest, Király-utca 70. és Török József gyógyszerárában Budapest, Király-utca 12, valamint minden gyógyszerárban és drogériában.

Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES“ kettős nyomószerezettel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlőmalmok, bogyózó gépek

Teljesen fölszerelt

szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve

Lé-sajtólók, bogyo örlők.

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámozó és vágó gépek.

Szabad. önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHONIA“-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegyes permetezésére.

Szőlő-ekék

gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett különlegességgként legujabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntődéje és gőzhámorai által

BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.

Kitüntetve 560 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszontárúsítók keresetnek.

7—10

Uj gyógymód!

Rheumában stb. szenvedőknek sok év óta kipróbált, orvosilag elismert, külföldön is szabadalmazott magyar találmány

hygienikus egészségi cipőimet ajánlom.

Ezen cipő belső szerkezete szakértők egybehangzó véleménye szerint eddig felülmulhatatlan módon biztosítja a lábnek egyenes, természetes melegét, a rheumás betegséget helyreállítja, az egészséges szervezetet pedig meghűléstől és sok veszélyes betegségtől megóvjá. A cipő ruganyos, könnyű, elegáns formájú és olyanoknak, kik látváskunál fogva sokat járnak, megbecsülhetetlen. Lábizzadást és sokféle láb-bántalmat sikeresen gyógyít, a vérkeringést egyenletessé teszi, ennélfogva sok betegségek enyhítő szere. Prospektus ingyen. — Egyedüli készítője a fenttaláló:

RYTKÓ GYÖZŐ Budapest, VIII., Kerepesi-út 29.

Rytkó Győző Budapest, VIII., Kerepesi-út 29.

Rytkó Viktor ur hygienikus egészségi cipőjei megfelelnek mindama követelményeknek, melylyel az ember egészségét soká megtarthatja. ezért mindenkinek melegen ajánlom. Dr. Löftler Emil, 40 év óta működőm Budapesten, VI., Uj-utca 19. szym.

Igen tisztelt Rytkó ur! A mai napon öntől átvett hygienikus egészségi cipőért a legnagyobb megelégedésemet fejezem ki saját részemről és szüleim részéről és mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom egészség szempontjából.

Maradok tisztelettel Szabó József Budapest, VIII., Erzsébet-körút 5

Üzleti és másolókönyvek, levélpapírok, borítékok és mindennemű irodaszerek

nagy választékban, jutányos áron kaphatók

BÁTER JÁNOS

könyv-, papir- és írószer-kereskedésében

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Legjobb mellékkereset

űk és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti „Styriai“ kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési Feltételek.

Első styriai kötőgép-gyár

magyarországi képviselete

FOGL J. L. műgépész Budapest, VI., Csengery-utca 54.

BOURBON Egyedüli elárúsítás Dombóvár és vidéke részére.

BRUCK SÁNDOR

könyvnyomdája és papirkereskedése
DOMBOVÁR, Fő-utca.

Czigarettázók figyelmébe!

Ajánlom a legfinomabb vergeé-papírból készített valódi egyiptomi cigaretták hüvelyeket.

Finom egyiptomi	Talík	1000 drb	2—	Kor.
"	Sahara	1000 "	2:40	"
"	Jamnia	1000 "	3—	"
"	Marocco	1000 "	3—	"
"	Toceos	1000 "	3—	"
"	Ambré	1000 "	3—	"
"	Sanitas	1000 "	3—	"
"	Ries Abadie	1000 "	3:20	"
"	Bourbon	1000 "	3:60	"
Legfinomabb	Jaffa d'or valódi arany szipka	4:40	"	"
"	El-Lad " parafa	4:40	"	"

5000 drb-nál utánvét mellett bérmentve szállítom. 3—10

BOURBON Egyedüli elárúsítás Dombóvár és vidéke részére.

Hirdetmény.

Szekszárd és vidéke tisztelt közönségének tudomására hozom, hogy telepemen bármily nagyobb mennyiségű **száraz**

kemény tűzifa

felvágott állapotban tíz kilótól kezdve kilója 3 fillér, 1 métermázsánkénti sulyban **3 koronáért**; ugyszintén slavoniai puhafa, bükk és szilfahasáb és bükkdorong első és másodrendű **száraz tűzifa** jutányos áron kapható.

Továbbá nyár folyamán a esépléshez szükséges

szén

kiváló jó minőségben, jutányos áron kapható.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

a szekszárdi vasúti indóházzal szemben, saját házában. 9—9

Női kalap-divatterem.

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgyközönségének szives figyelmébe ajánlom a dus raktáromon levő legújabb párisi divatu tavaszi és nyári

női kalap-ujdonságaimat

a legegészségesebb kivitelben, ugyszintén gyermek kalapok, gyászkalapok, menyasszonyi fátyolok és koszorúk nagy választéka.

Olesó árak! Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.

A n. é. hölgyközönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Frának Jánosné
Szekszárd,
Széchenyi-utca.

Levélpapírok

egyszerű és disz-dobozokban olesó áron kaphatók

Báter János könyvkereskedésében
Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Eladó.

Néhai özv. Zahratka Jánosné tulajdonát képező Széchenyi-utcai **ház**, az alsó temető melletti 800 □-öles **szőlő** és az ezzel szemben levő **tanya**; továbbá a baktai hegyen 2200 □-öles **szőlő** tanyával együtt szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

3—3

Horácskó Sándor.

Eladó ház.

Szekszárdon, a Budai-utczában 1068. népszám alatt 162 □-öl területen fekvő ház szabad kézből eladó.

Érdeklődők **Schneider Jánossal** értekezhetnek.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

azonnal felvétetik

Báter János

könyv- és papirkereskedésében.

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitűnőnek bizonyult készítmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít **köszvényt, csuizt, rheumát** és egyéb meghűlésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitűnő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemzetközi kiállításon diszoklevéllel, arany éremmel és aranykereszttel kitüntetve.

Készíti: **Remetey Dezső** gyógyszerész, Turkevén.

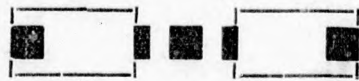
Tolnamegyei főelárúsító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — **Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét-eladók árendeményben részesülnek.**

42—52

Az Aranka crème eredete.

Egy tégely Aranka-crème
ára 1 kor.

Egy darab Aranka-szappan
ára 70 fill.

Kapható:

HEGEDŰS BÉLA

»Magyar Koronához«
címzett gyógyszertárában
Kalocsán.

A legnagyobbat vétkezik az, aki az Isten adományát, a szépséget nem becsüli meg. — Igen ferde felfogás, ha valaki bőrápolási szempontból valamely arc-crémet és szappant használ, hogy az már kendőzés volna. Mert az tény, különösen a nőknél, hogy akár a konyha gőzétől, akár az éles levegőtől, vagy szakszerűtlen mosódástól a bőr az arczon vagy a kézen romlik. Vagy érdes lesz, vagy hámlik, vagy pörsenéses, vagy a zsirosságtól fényes, szóval elveszti eredeti üdőségét, bársonyos simaságát, csuf, öreges kinézetet kölcsönöz.

Igen sokan több-kevesebb eredménnyel igyekeztek a bajon segíteni. En, ki szintén több éve foglalkozom a cosmetikával, áttanulmányoztam minden eddig forgalomba jött szépítő szert és mindegyikből, amit jónak találtam, kiszedtem és sikerült ezekből egy egészen új crème-massát összeállítanom, amely jóságban és biztos hatásában, valamint ártalmatlanságban felülmúlja az összeset.

Ez az Aranka-crème.

Bőr által teljesen felszívódik, az arczbőrt gyengéddé, fehérré, bársonysimaságúvá, tisztává, üdévé és frissé teszi. Védi a bőrt napsütés, napégés, szélfúvás, por, hideg, meleg stb. ellen. Nélkülözhetetlen mindenkinek, ki arczbőrére kicsit is ápolni akarja. Mivel teljesen felszívódik, nem teszi a bőrt zsiros tapintatúvá, fénylővé, s ezért nappal vagy bármiféle világításnál arczpor helyett használható.

Aranka-szappannal együtt használva biztos eltávolítja a szeplőt, májfoltot, pattanást, pörsenést és mitesszereket.

